

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA, 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: FIAC-UTCA 49

Hindenburg újabb győzelme Wilnánál

5200 orosz fogoly és 17 gépfegyver a Duna és a Vilija közti vonalon — Scholz hadserege előrehalad Lida felé — Kövess tábornok üldöző harcok közben Slonimhoz közeledik — Galicziában és Wolhyniában visszavertük az orosz támadásokat — Az olaszokat kivertük Plava előtti állásaikból

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 14. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

Kelet-Galicziában a helyzet változatlan. — Az ellenség ma reggel megtámadta a Strypa mellékén levő arcvonalunkat, de visszavertük.

Az oroszok Wolhyniában is, új csapatokat hozva oda, számos helyen támadtak. — Mig Nowo Aleksienecnél még tart a harc, Dubnónál és a Stubiel-szakaszon mindenütt nagy veszteségeivel utasítottuk vissza az ellenséget.

Litvániaiban küzdő csapataink az ellenséget üldözve, Slonimtól délre a Griwda-szakaszon túl nyomultak elő.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese

A német jelentés

Berlin, szeptember 14. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Hindenburg tábornagy hadcsoportja: A Duna és a Vilija közötti arcvonalon (Wilnától északnyugatra) harcok árán tovább haladunk előre. 5200 orosz elfogtunk, 1 ágyút, 17 löszerkocsit, 13 gépfegyvert és sok mállhat zsákmányoltunk.

Olitától keletre előrehaladt támadásunk.

Grodnotól északkeletre, a Njemen-kanyarulatnál, üldöző csapataink feljutottak Lidához. Tovább délre a Szcara-szakaszhoz közeledünk. A lidai pályaudvarra az éjjel bombákat dobtunk.

Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: A Szcara irányában az üldözés tovább folyik. Az ellenséges utóvédeket visszavetettük.

Mackensen tábornagy hadcsoportja: Az ellenség az üldözést itt sem tudta feltartóztatni. Néhány száz orosz elfogtunk.

Délkeleti hadszíntér: A német csapatoknál a helyzet változatlan.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

A kelet-galloiai áttörés megghiúsult

Köln, szeptember 14. (Magyar Távirati Iroda.) A Kölnische Zeitung haditudósítója jelenti, hogy kelet-galloiai arcvonalunknak az oroszok által tervezett áttörése teljesen megghiúsult.

Nagy légi támadás Riga és Dünamünde ellen

Berlin, szeptember 14. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) Hivatalos jelentés.

Szeptember 12-én német hidroplánok támadást intéztek a Rigai-öbölben orosz tengeri haderők és Riga-Dünamünde ellen.

Egy repülőgépink az öbölben egy ellenséges hidroplán-anyahajót vett észre, amelyre eredménnyel dobott bombákat. Megállapítottuk, hogy a bombák tüzet okoztak.

Egy másik repülőgépink bombákat vetett egy torpedózúzóra és azt eltalálta.

Egy harmadik gépink az arensburgi öbölben felfedezett egy hidroplán-anyahajót, melyet kétszer eltalált.

A negyedik hidroplánnak, amelynek Zerelnél két orosz légi járművel kellett megküzdnie, sikerült egy torpedózúzót megközelíteni és eltalálni.

Az ötödik gép Windau előtt két ellenséges víz alá merült tengeralattjáróra bukkant, melyekre két bombát vetett. Az eredményt megállapítani nem lehetett.

Az utolsó légi járműünk végül hatszor eltalálta az orosz tengerészet torpedónaszád-jainak építésére szolgáló dünamündei Mühlgraben hajógyár műveit és a hajócsuszató telepeket. A hajógyár kigyuladt.

Egyik légi járműünk a Rigai-öbölben egy orosz vitorlással találkozott, melyet elsüllyesztett, miután legénysége előbb megmenekült.

A TENGHERÉSZETI VEZÉRKAR
FŐNÖKE.

Az odessai hadsereg Bessarabiába jön

Zürich, szeptember 14. (Magyar Távirati Iroda.) Az odessai hadsereget, amely tizenegy hadosztályból áll, Bessarabia védelmére rendelték. Ennek a hadseregnek az volt a tulajdonképeni rendeltetése, hogy Konstantinápoly mellett partra szálljon. Az odessai hadsereg Rennekampf tábornok vezérlete alatt áll, akinek a lodzi csata után Nikolajevics Miklós nagyherceg elmozdított, most azonban a cár reaktíválta.

Kiewet kiűritették

Pétervár, szeptember 14. (Magyar Távirati Iroda.) Hivatalos jelentés közli, hogy Kiewből eltávolították a polgári lakosságot.

Sitomir kiűritése

Stockholm, szeptember 14. A német csapatoknak a messze keleten való előnyomulása nagy pánikot idézett elő Sitomirban, különösen amikor falragaszokon közölték a város kiűritésére vonatkozó intézkedéseket. — Ámbár a rendőr-prefektus figyelmeztetése szerint ez a hirdetmény csak félreértés eredménye, a hangulat mégis nyomott. A főparancsnok erre a hirdetményre való hivatkozással szigorúan eltiltotta a Sitomirba utazást. A pályaudvarokon plakátokon figyelmeztetik erre az utasokat. — Ugyanílyen hirdetmények útján a Berdicsewbe való utazást is eltiltották.

(Sitomir és Berdicsew a wolhyniai és a kiewi kormányzóságok határára fekszenek.)

Német repülők Riga fölött

Stockholm, szeptember 14. Riga egészen üres. Egyre nagyobb számmal mutatkoznak Riga fölött a német repülők. Mint a Birsewija Wjedomosti jelenti, szeptember 5-én egy nagy repülőgép bombákat dobott a kreuzbergi vasúti állomás közelébe. Másnap az Ogerski-hidra dobtak a repülők bombákat. Ogarba és Kovenhausenbe nem adnak ki vasúti jegyeket.

Pétervár védelme

Rotterdam, szeptember 14. A Times mai számában Washborne-nak, az orosz főhadiszálláson tartózkodó tudósítójának következő jelentését közli:

Ruskij tábornok azt mondta neki, hogy Pétervárnak a németek által való bevételére immár ki van zárva, mert a város ellátása municcióval, ágyúval, fegyverrel és friss csapatokkal folytonosan javul. E mellett a mostani arcvonal és Pétervár közötti vidék nagyon nehéz. — Oroszország most megkönnyebbülten lélegezhet föl. Oroszország, ha a tél folyamán kitar a háboruban, a tavasszal új seregekkel új operációs célokat kezdhet.

A cár általános amnesztiát adott

Lugano, szeptember 14. (Magyar Távirati Iroda.) A Popolo d' Italia jelenti, hogy a cár a

világszerte élő orosz politikai elitélteknek *amnesztiát adott*. A kegyelmet nyert oroszok száma körülbelül százezerre tehető.

Ruskij és Poliwanow buktatták meg Miklós nagyherceget

Stockholm, szeptember 14. A Nikolajevics Miklós nagyherceg elleni erélyes opposzió Ruskij és Poliwanow visszatérésére vezethető vissza, akik mindent megtettek, hogy *legfelsőbb helyen diszkreditálják a nagyherceget*. Nikolajevics Miklós nagyhercegnek az volt a stratégiai terve, hogy *még tovább vissza kell vonulni és magát Minsket is ki kell üríteni*. Poliwanow protestált ez ellen és így szólt:

— *Ez a forradalmat jelenti! A kiűrités az analfabéta taktikája!* (oroszul: „grammotuj“).

Teljesen valótlan, hogy a nagyherceg önmaga ajánlotta föl visszalépését. Sokkal inkább mondhatók döntőknek *a дума legutóbbi eseményei*. A Poliwanowhoz közelálló Rodzianko дума-elnök létrehozta a dumában és a birodalmi tanácsban *a középpártok blokkját*, amelyhez a centrum, a progresszisták, a nacionalisták, az októbristák, a baloldali októbristák, a nemzeti-ségi frakciók, az akadémikusok és a pártonkivüliek tartoztak. Az egyesült pártok *erélyes munkatervet* készítettek a дума és a birodalmi tanács számára, elhatározták a két testület szoros együtt működését, hogy véget vessenek a vég nélküli vitáknak és *a nagyherceg visszalépését követeljék*. Erre támaszkodva Poliwanow keresztül tudta vinni a cárnál terveit, mert *a cár nem mert egyszerre konfliktusba keveredni a dumával és a birodalmi tanácsal*. Ezután a leirat kiállítása következett. *A nagyherceg káriérjének vége tehát elmozdítás, nem pedig visszalépés*, bár bizonyára reméli, hogy új befolyásra tesz majd szert, ha a cár végleg leszerpejt.

Genf, szeptember 14. A genfi Journal a cárnak arról az elhatározásáról, hogy Miklós nagyherceget elmozdítja az orosz főserg vezetésétől, a következőkről értesül:

A дума-pártok a nagyherceg *politikai* működésében, különösen galíciai szervezetének rendszerében még sokkal több kifogást találtak, mint *katonai vezetésében*. A дума nagy megelégedésére jelenleg a liberálisokkal rokonszenvező *Ruskij tábornok gyakorolja a cárra a legnagyobb befolyást*. Mikor a cár mint főparancsnok kiadta a megváltó szót: a haza egy barátjának sem szabad a békére gondolni, kétségtelenül *emancipálta magát a balti bárók pétervári pártjának befolyása alól*, amely már hajlandó volt megegyezni Németországgal és ezzel mindenben magáévá tette a moszkvai községtanács jelszavát: *„Harc a végletekig!”* Ruskij tábornok, akit Miklós nagyherceg hónapokon át visszatartott minden katonai tevékenységtől, visszahívását főképp annak köszönheti, hogy az *a felségsértési vád*, melyet ő annak idején a nagyherceg kegyence: *Massojedow* ezredes ellen emelt, valónak bizonyult.

Az olasz háború

Az olaszok veresége Plavánál

Budapest, szeptember 14. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:*

Az utóbbi napok eredménytelen olasz támadásai után tegnap a Flitsch és Tolmein vidékén vívott nagyobb harcokban szünet állott be.

Plavánál tüzéségünk meglepő tüzelése az ellenséget több kilométer hosszúságú arcvonalon üzte ki hadállásaiból. Az olaszok menekülés közben súlyos veszteségeket szenvedtek.

A tiroli arcvonalon kisebb ellenséges csapatoknak a Popena-völgy határhídjánál (Schluderbachtól délre) és a Tonale-szakaszon levő hadállásaink ellen intézett támadási kísérleteit vertük vissza.

A délnyugati arcvonalon általában csend uralkodik.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.
Cadorna távozik?

Milano, szeptember 14. (Magyar Távirati Iroda.) Az Unione cenzurázott hírt közöl, mely szerint Cadorna grófnak, az olasz vezérkar főnökének egészségi állapota kedvezőtlen. Azt hiszik, hogy *az olasz hadvezetésben rövid idő alatt változás áll be*.

A belga-francia harcok

Berlin, szeptember 14. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:*

A nap részben igen élénk tüzéségi tevékenység mellett, egyébként jelentékeny esemény nélkül telt el. A franciáknak egy gyöngye előretörését a sapigneuli zsilipház ellen (Reims-től északnyugatra) visszavertük.

Triert, Mörchingent, Chapeau Salinst és Donau-Eschingent ellenséges repülő bombázók. Donau-Eschingennél egy személyszállító vonatot gépfegyverrel lőtték. Néhány ember meghalt, néhány megsebesült. A Trier fölött megjelent repülőrajból egy légi járművet Lomeringen mellett (Fentschtől délnyugatra) lelőttünk.

A londoni dokkok lángokban

Rotterdam, szeptember 14. (Magyar Távirati Iroda.) Egy hollandi gőzös kapitánya, aki most érkezett hajójával Londonból, jelentette, hogy elindulásakor *több nagy dokk lángokban állott*. Az angol lapoknak az utolsó Zeppelin-támadásokról írott híreit a cenzura törölte.

Basel, szeptember 14. (Magyar Távirati Iroda.) A keleti angol partok felett tegnap ismét *több Zeppelin* repült el. A német léghajók bombákat dobtak le, amelyek nagy károkat okoztak.

Németország és az Unio

Newyork, szeptember 14. (Magyar Távirati Iroda.) Bernstorff gróf német nagykövet, nyugtalanítva a diplomáciai viszony megszakításának lehetőségétől, *Washingtonba* érkezett, hogy *Lansing* külügyi államtitkárral tisztázza a helyzetet. Azt hiszik, hogy *a döntés egy-két nap alatt megtörténik*.

London, szeptember 14. A Daily Mail washingtoni jelentése szerint az amerikai—német konfliktusban a tegnapi kritikus helyzet mára *enyhiült*.

Ara: fél üveg K 1.20. Egész üveg (hónapokig elég) K 2.—

A ki következetesen mindennap használja az Odolt, az mai tudásunk szerint az elképzelhető legjobb száj- és fogápolást gyakorolja.

A Balkán-államok

Orosz üzenet Romániának

Bukarest, szeptember 14. (Magyar Távirati Iroda.) Diamandi pétervári román követ váratlanul ide érkezett. Hír szerint Diamandi az orosz kormányhoz azt az ajánlatát hozza, hogy *Oroszország hajlandó átengedni Bessarabia bizonyos részeit, ha a román hadsereg azonnal beavatkozik a monarchia ellen*.

A román határ elzárása

Bukarest, szeptember 14. (Magyar Távirati Iroda.) Czernin gróf osztrák-magyar követ értesítette Bratianu miniszterelnököt, hogy *katonai intézkedéseink szükségessé tették a román határ elzárását. Ez azonban csak ideiglenes intézkedés és nem irányul Románia ellen*.

Görögország nem ad területi engedményt

Rotterdam, szeptember 14. A Times jelenti: A görög lapok szerint *Görögország értesítette Szerbiát, hogy a görög kormány semmi esetre sem fog lemondani Bulgária javára Gevgheli és Doiran birtokáról. Görögország egyszersmind arra is sulyt helyez, hogy Monastir görög-szerb határterületet képezzen*.

Románia háborus készüldései

Szofia, szeptember 14. (Magyar Távirati Iroda.) Várnából jelentik, hogy a dobrudszai határon román részről napok óta nagyszabású készüldések folynak. A románok Dobrics, Akkadianbar és Kurtbunar környékén tábori erődtételeket építenek és nagy katonai szállítmányokat halmoznak föl. Dobrudszának Bulgáriával határos területéről az ujoncokat az ország belsőjébe vitték.

Berlin, szeptember 14. (Magyar Távirati Iroda.) A Vossische Zeitung szófiai tudósítója jelenti: *A bolgár kormány bukaresti és athéni követi útján felvilágosítást kért a román és a görög kormánytól a határon folyó csapatmozdulatokról*.

Az orosz flotta a bolgár vizeken

Hága, szeptember 14. (Magyar Távirati Iroda.) A Havas-ügynökség jelenti: *A Fekete-tengeri orosz flotta parancsot kapott, hogy legyen készen a bolgár vizekre való elindulásra*.

— **Rokkant katonatisztek kedvezménye a főiskolákon.** A hivatalos lap mai száma közli Jankovich Béla vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletét, melynek értelmében mindazon magyar honos tiszt, katonai tisztviselő és tisztjelölt, akik a közös hadsereg, haditengerészet, honvédség vagy csendőrség tényleges állományához a VIII. rangosztályig bezárólag tartoznak és a jelen háborúban rokkanttá válnak, érettségi bizonyítvány és felvételi vizsga nélkül beiratkozhatnak rendes hallgatók gyanánt a tudományegyetem bármely világi karán és a műegyetem bármelyik szakosztályán s ugyancsak felveendők a jogakadémiákra, a gazdasági akadémiákra, az állatorvosai, az erdészeti és bányászati főiskolákra és a gyógyszerészeti tanfolyamra.

E kivételes kedvezményre csak az tarthat igényt, aki igazolja egyrészt azt, hogy tényleges állományba vétele előtt sikerrel elvégezte valamely katonai intézetben a megfélelő tanfolyamokat, avagy valamely nyilvános középiskola VIII. osztályát; másrészt azt, hogy a katonai hatóság által a jelen háború során beállott testi fogyatkozás miatt mint tényleges szolgálatra alkalmatlan, rokkant állományba helyeztetett. — Aki e kivételes kedvezményt igénybe óhajtja venni, tartozik a kérvényét a

szabályszerűen kolán benlyán a fel pályára le niszterhez belől nyul amelyet ő állapot.

Város

(Az utc dijakat háborus

Debre sága ma o tb. főjegyzott, amely ügyeit kés

Tóth ügyminiszros törvényozatát, m tüzcsapok csövel val jából. A m a város fig locsolás ol ebben az i hogy tartz ennek a m időre, ilterv deése meg

A B szabályren százalékos hogy min jog- és pé kezdő javas az idő szer a vasuti á pali fuvar fillérben, k pedig 2, il továbbá m a Ferenc az egyetlen szére 3 ko hoz és a v 3, kétlovas 50 százalé

Több tárgyalása ménye ala rendeletet tanácsot a tanácsnok adassék m szítésére.

Elfog lesnek az zásának le tervezet, 3 korona gozni.

Szilág jelentőség tot a jog-

Debre HGY K A B Kivál V V és Előa

szabályszerű időben az egyetemen vagy főiskolán benyújtani, melynek karán, vagy osztályán a felvételét kérelmezi; a gyógyszerészeti pályára lépés esetén a kérvény a kultuszminiszterhez nyújtandó be. A kérvények 3 éven belül nyújtandók be attól a naptól számítva, amelyet ő felsége a háboru befejezéséül megállapít.

Városi közgyűlés előtt

(Az utcák locsolása — A bérkocsi-viteldíjakat fölemelik — Megadóztatják a háborus jövedelmet — Magyar hadiérem)

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága ma délután 3 órakor Vargha Elemér dr. tb. főjegyző tanácsnok elnöklete alatt ülést tartott, amelyen a szeptemberi városi közgyűlés ügyeit készítették elő.

Tóth Emil dr. tanácsnok ismertette a belügyminiszter leiratát, amelylyel föloldotta a város törvényhatósági bizottságának azt a határozatát, miben kimondta, hogy a vízvezetési tüzesapok számát 134-gyel szaporítja a sugárcsővel való utcalocsolás intenzívebbé tételéből. A miniszter annak megfontolását ajánlja a város figyelmébe, hogy a lajtkákkal való utcalocsolás olcsóbb. A jog- és pénzügyi bizottság ebben az ügyben azt javasolja a közgyűlésnek, hogy tartsa fenn a határozatát, de a kivétel ennek a munkának elhalasztja a háboru utáni időre, illetve akkorra, amikor a vízhiány kérdése meg lesz oldva.

A Bérkocsitulajdonosok Ipartársulata a szabályrendeletben megszabott viteldíjak 50 százalékos felemelését kéri arra hivatkozva, hogy minden megdrágult a háboru miatt. A jog- és pénzügyi bizottság erre nézve a következő javaslatot hozta: Mondja ki a közgyűlés az idő szerinti tarifa 30 százalékos felemelését; a vasúti állomástól és az állomásra való nappali fuvardíj egylovas részére 1 korona 40 fillérben, kétlovas részére 2 koronában, éjjelre pedig 2, illetve 3 koronában állapítsák meg, továbbá megállapítandók a bérkocsi viteldíjak a Ferenc Szalvátor megfigyelő kórházhoz és az egyetemhez egylovas részére 2, kétlovas részére 3 koronában, az Augusztá-szanatóriumhoz és a városi téglagyárhoz egylovas részére 3, kétlovas részére 4.50 koronában, éjjel pedig 50 százalékkal drágábbak ezek a viteldíjak.

Több illetőségi ügyben beadott felelősségi tárgyalása kapcsán a bizottságnak az a véleménye alakult ki, hogy az illetőségi szabályrendeletet módosítani kell, ennél fogva felhívja a tanácsot arra, hogy Szabó Kálmán tb. főjegyző tanácsnoknak, az illetőségi ügyek referensének adassék megbízás a módosítási tervezet elkészítésére.

Elfogadásra ajánlja a bizottság a közgyűlésnek az egyenes adót nem fizetők utadótartozásának lerovását szabályozó szabályrendelet-tervezetet, mely szerint a 18—60 éves polgárok 3 korona utadót tartoznak fizetni, vagy ledolgozni.

Szilágyvármegye átirata kapcsán nagyjelentőségű felirat elhatározására tesz javaslatot a jog- és pénzügyi bizottság a közgyűlés-

nek. Szilágyvármegye a kormányhoz az íránt intézett feliratának támogatását kéri Debrecen-től, hogy a passzusátírások terheltesse meg az állatfajok szerint 10—50 filléres díjakkal az elesett hősök családjainak segélyezését szolgáló alap létesítése céljából. A bizottság nem helyesli, hogy csak az állatvásárlásokat eszközölők terheltesse meg ilyen díjakkal, hanem azt javasolja a közgyűlésnek, írjon föl a törvényhozáshoz, hogy *adóztassa meg az említett célra a háborus állapotból előállott jövedelmeiket*, mint ahogy Németországban is tervezik.

Javasolja a bizottság a közgyűlésnek Pest-Pilis-Solt-Kiskun-vármegye átiratának támogatását, amelyben a kormányhoz intézett ama feliratának támogatását kéri, amiben a mostani háboruban vitézségükkel megjutalmazást kiérdemlő magyar katonák részére magyar felírású és színezésű érmeiket kíván.

A debreceni Katona-Otthon részére 200, a Siketnémákat gyámolító Egyesület debreceni iskolája részére 6080 korona segély, Bessenyei Gyula asztalosnak, aki a városi iskolák butorzatának szállítására vállalkozott, az általános drágulás folytán 20 százalékos áremelés megszavazását javasolja a bizottság.

A Bálint és Jámor budapesti műépítész céget 1913-ban megbízta a város a színházi átalakítás tervének elkészítésével, de a megbízást csakhamar visszavonta a megváltozott körülmények miatt. A cég a visszavonásig teljesített munkájának megfizetését kéri. Ezt a mérnöki hivatal 6916 koronára számította. A bizottság nem fogadja el ezt a számítást, hanem javasolja a közgyűlésnek, hogy küldje ki Márk Endre polgármester elnöklete alatt Aczél Géza főmérnököt és Magoss György dr. városi főügyészt azzal a megbízatással, tárgyaljanak a céggel egy méltányos összeg megállapítására nézve.

Egyéb kisebb ügyek tárgyalása után az ülés véget ért.

A hadsereg aranykönyvéből

— A hadügyminiszterium sajtóosztályától —

*

Sikeres támadás után hősi halál

Armatys Broniszláv 33-ik landwehr-gyalogezredbeli tartalékos zászlós századának az a nehéz feladat jutott osztályrészül, hogy a variházai hegyek elleni támadás során a balszárnyat támadásra való előrehaladással fedezze. Alig kezdődött meg a parancs véghezvitele, Karzel Károly tartalékos főhadnagy századparancsnok máris megsebesült és helyette Armatys zászlósnak kellett a vezényletet átvennie. — Fontos feladatát helyesen ismerve fel, legénységét céltudatosan s az oldaltüzeléstől meg nem zavartan vezette nagy lendülettel előre támadásra s példás személyes vitézségével nagyon lényegesen mozdította elő egy magaslat megostromlását és megszállását. Az érdemes zászlóst e sikeriült támadás és roham után golyó érte s nem sokkal utóbb sebébe bele is halt. (2. osztályu ezüst vitézségi érem.)

Sebesült mentése közben lett hősi halál

Fünter Csias 33-ik landwehr-gyalogezredbeli sebesültvivőt akkor érte utól a hősi halál, amikor századának egyik megsebesült zászlóst biztos helyre akarta vinni. Emlékét a 2. osztályu ezüst vitézségi érem adományozásával tisztelték meg. A Görgyöföldtől nyugatra levő 399. sz. magaslatot kellett az 5-ik századnak megtámadnia. Véres harcban, lépésről-lépésre, minden tapodtat drága véráldozattal szerezve meg, jutott a század előre. Ekkor sebesült meg Schrimpf Rezső zászlós, aki szakaszával előbbre volt, a lábán. Mászni nem tudott, így golyózapórban, fedezéktől sem védve, kellett ott fekiüdni. Fünter saját élete veszélyeztetésével nem törődve, oda csuszott a sebesülthöz. Már épen odaér, amikor őt is eléri végzeté s egy golyó leteríti.

Sebesültápolás a tűzben

A 33-ik landwehr-gyalogezred egyik százada 1915. március végén erős ellenséges tűzben védelmi állásban volt. Torko György infanterista előre készült mászni, hogy a drótakadályok hollétét állapítsa meg, ekkor úgy találta őt egy golyó, hogy nem juthatott többé vissza fedezékébe. — A szükségben Neczeper György szanitéckatoná segíttette meg. A süri puskatüztől sem riadva vissza, a sebesülthöz kuszott, ellátta az első kötéssel, mivel pedig a golyózapor miatt a visszahozatalára gondolni sem lehetett, a terep egy teknőszerű mélyedésben rejtette őt el s mellette maradt a tüzelés szüntéig. Amikor az ellenséges tüzelés szünetelt, még 3 gyalogossal együtt a segélyhelyre vitte a sebesültet, aki itt lelkét nemsokára kiadta. Neczeper a 2. oszt. ezüst vitézségi érmet kapta meg.

A bátor katona mintaképe

Reinwald János, a 13-ik magyar kir. honvédgyalogezred őrmestere azt a parancsot kapta, hogy szakaszával a Lutowska-smolniki utat zárja el. A tulerős ellenség nagy tömegben támadta ezt a hadállást s a kihelyezett tábori őrségre meglepő rohammal rontott rá. Mindez a roham hiábavaló volt, hőseink ércfalán megtört az ellenség ereie. Szakaszának emberei egyértelműen mondták, hogy Reinwald egymaga közvetlen közelből 15 oroszot tett harcképtelenné. Mint a szolgálatot vezető őrmester, a legélénkebb tűzben ismételtén löszert szállított a legelső sorba s mindenképen gondoskodott századáról. Járőrparancsnoknak is kitűnően bevált s minden felhívás nélkül önként szállt ki több őrzátra. Parancsnoka a bátor katona mintaképének nevezte őt el. (1. osztályu ezüst vitézségi érem.)

HIREK

**

Papp Zoltán súlyos balesete

Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy Papp Zoltán országgyűlési képviselőt súlyos baleset érte.

Papp Zoltán a Hernád-utcai zászlóalj-irodából távozva, a Thököly-uton levő Cirkvenicakávéház előtt felugrott egy befelé haladó közúti villamoskocsira, hogy a lakására menjen. Ez az ugrás idézte elő a képviselő súlyos balesetét. Amikor ugyanis Papp Zoltán az első villamoskocsi lépcsőjére fölugrott, a körgalléria beleakadt abba a rácsozatba, amely az első villamoskocsit összeköti a pótkocsival. A képviselő a gallér után kapott, hogy kiakassza a rácsozattól, azonban e mozdulat közben elvesztette az egyensúlyt és az első villamoskocsi hátsó peronjának lépcsőjéről lezuhant, egyenesen a pótkocsi alá bukott. Szerencsére a kocsikat össze-

URANIA

Debreczen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
MŰVÉSZETI TER. — TELEFON 12-51.

Keddén — Szerdán
Szeptember 15—16-án

A TITKOS JEL.

Bűnügyi dráma 3 felvonásban.
Kiváló rendezés, gyönyörű felvételek.

VARSO elfoglalása

szenzációs felvételek.

Háborus A-B-C.

és a kitűnő kisérő műsor.

Előadások kezdete 5 órakor rendes helyekkel.
Folytatódó bemenet.

Apollo

Ma, szerdán

Előadások 5 és 7 órakor félhelyárak, 9 órakor
rendes helyárak.

A titkos jel. Látványos nagy
dráma 3 felv.

Háborus A. B. C. Mulattató
karikaturák.

Varsó bevétele.

A központi hatalmak győzelmes seregeinek
bevonulása.

Az ő katonája. Vigjáték
2 felv.

Seringham. Színes természeti
felvétel.

kötő rácsozat megakadályozta, hogy a kerek alá kerüljön, de a rácsozat eltörte a képviselő ballábát.

A gyorsan előhívott mentők Papp Zoltánt a kórházba szállították, ahol az eltört lábat gipszbe foglalták. Csak a gipszkötés levétele után fogja megállapítani az orvosi konzilium, hogy szükség van-e operációra.

Papp Zoltán sajnálatos balesetének híre gyorsan elterjedt a fővárosban és általános részvétet keltett.

— **A Magyar Protestáns Irodalmi Társaság és az Országos Református Lelkészegegyesület** a nehéz idők miatt a múlt évről elmaradt gyűléseit folyó évi október 26., 27. és 28. napjain Debrecenben tartja meg. **Baltazár Dezső dr.** püspök felhívja Debrecen társadalmát, hogy a messze vidékekről, Magyarországon minden részéből ide érkező tagjait ezeken az egyesületeknek részesítse méltó fogadtatásban a város falai között. A társadalom ily irányú közreműködése részleteinek megbeszélése véget a püspök szeptember 18-án délután 5 órára érkezőt hívott össze a református főiskola kistanácstermébe.

— **Katonai kitüntetések.** A király az ellenség előtt elesett Eszterházy Pál gróf 7. huszárezredbeli tartalékos főhadnagynak az ellenséggel szemben vitéz magatartása elismeréséül a katonai érdemkereszt 3. osztályát a hadiékítménnyel, Hovancsak Károly 39. gyalogezredbeli őrmesternek az ellenséggel szemben különösen kötelességű szolgálata elismeréséül a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta.

— **Hajdúsálmok.** Hajdúvármegye lakossága is nemes fölbuzdulással igyekszik kivenni részét abból az országos akcióból, amelynek a célja a háború által feldúlt felvidéki községek újjáépítése. Hajdúvármegye közönsége a zempléni megyei Szálmok községet fogja felépíteni közadakozásból és e célból már megindult a gyűjtés megyszerte. — Hajduböszörményben szeptember 5-én kezdtek meg a gyűjtést, amely eddig már 8848 koronát eredményezett. A többi hajdu városban és a községekben is serényen folyik a gyűjtés.

— **A háború halottainak és sebesültjeinek százalékos aránya.** Amióta a mostani rettentő háború tart, sokszor és sokfelé tálgatják az emberek, hogy aránylag mennyi halottja lehet a háborúnak és a sebesültek állapota miképpen alakul. A németek most összeállították kilenc hónapra a háborúban megsebesült katonák halálzási arányszámait, amelyek meglehetősen kedvező képet adnak. E szerint a háború kilenc hónapja alatt történt összes sebesülések és halálzások számának egybevetéséből kitűnt, hogy minden 100 sebesült közül 88,5 százalék újból szolgálathatóvá vált, 9,6 százaléka szolgálathatóvá és csak 1,9 százaléka halt meg. Megjegyzendő, hogy a szolgálathatóvá váltak között olyan szabadságot is foglaltanak, akiknek egyrésze később újból szolgálathatóvá vált, ami az arányt még kedvezőbbé teszi. Valószínűnek lehet tartani, hogy nagy átlagban nálunk szintén hasonló a viszonyok, ami sok tekintetben vigasztalásunkra szolgálhat a háború által követelt nagy áldozatokkal szemben. Rideg pénzügyi szempontból is fontos azonban a halálzások kedvező aránya, mert így jórészt letompulnak azok az aggodalmak, melyek a biztosítási üzletre nézve főnnállottak.

— **Hősök temetése.** A Bábaképezdében levő katonai megfigyelő kórházban meghalt Lisica József nagyhajmási születésű 19. honvédelmi gyalogezredbeli közkatona, temetése szeptember 15-én, szerdán délután 3 órakor lesz a közös csapatkórházból.

— **35 dekás tábori postadobozok,** melyben a harcra élelmiszertől kívül minden nélkülözhetetlen, 20 fillérjével kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Debrecen, Piac-utca 49. és minden dohánytűzsdében.

— **Gyerekek betörőbandája.** A városi zeneiskola és a Dóczy-intézet igazgatóságai panaszt tettek a rendőrségen, hogy az iskola énektermébe ismeretlen tettesek betörtek és több hangszert elloptak. A rendőrség pár napi nyomozás után a betörők nyomára akadt, akik 13—14 éves fiúk. Van közöttük egy lakatos inas, aki az álkulcsokat szerezte a betörésekhez. Az elloptott hangszereket potom áron eladogatták. A rendőrség letartóztatta a fiatalok betörőket.

— **A katonai parancsnokság egy katona családjáért.** Egy a maga nemében páratlan átirat érkezett ma a szegedi polgármesteri hivatalhoz, amely ott bizonyára élénk feltűnést keltett, de feltétlenül alkalmas arra, hogy alaposan megszívleljék. A német nyelvű átirat szó szerinti fordításban így hangzik: A 6/II. népfőlközi tüzérszázalaj parancsnokságától. Tekintetes Főpolgármesteri Hivatalnak, Szegeden. Wolf Ármán népfőlközi káplár a mai osztálykihallgatáson azt a kérelmet terjesztette elő, hogy hívjam föl a tekintetes Magisztrátus figyelmét arra, hogy családját rendszertelenül segítyezik. Azt mondja, hogy felesége négy gyermekkel Szegeden, a Gyertyámos-utca 4. szám alatt lakik, a háború kezdete óta naponként 3 korona 60 fillér segítséget kapott, amit azonban tévedés folytán megvontak a családtól, mert az asszony pléhedény árusítással a piacon hetenként 5 koronát keres. Két hónap óta a család semminemű segítséget sem kap, hat hónap óta pedig összesen 68 korona segítséget kapott. Egy 5 tagból álló család, ahol vagyon nincs, havi 20 korona keresetből és a 68 korona egyhatod részéből egy olyan városban, ahol csak lakásra is többet fizetnek havonként 20 koronánál, nem megélni, hanem csak nyomorogni lehet. („Nicht leben, sondern darben“, mondja a német szöveg.) Ez a katona a hazáért harcol; hogy kötelességének teljesen eleget tudjon tenni, szükséges az a tudat, hogy családjáról otthon gondoskodnak. Ezért felkérem a tekintetes Magisztrátust, hogy sziveskedjék ezt az ügyet soronkívül elintézni és a tett intézkedésről az alábbi parancsnokságot postafordultával értesíteni. **A parancsnok.**

— **A javasasszony végzetes gyógymódja.** Nyirábrányból ma beszállították a debreceni kórházba Fettmann Margit másfél éves gyermekét, akinek a testét súlyos égési sebek borítják, úgy, hogy felgyógyulását alig lehet remélni. A hatósági vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen gyermek súlyos állapotát egy javasasszony gyógymódja okozta. A gyermek beteg volt és a javasasszony azt tanácsolta a szülőknél, hogy egy felhevített téglára öntsenek ecetet, ennek gőzébe tartsák a beteg gyermekét. Az ecet forró gőze összeégette a kis gyermek meztelen testét.

— **Ch. Percel Carola** az őszi táncoktatás közkövénatra e hó 22-én megkezdte. Beiratkozni lehet egész nap az Uránia-mozgósínház kerestépjáratában levő lakásán.

— **Ma és minden este** művészi táncestély a Royal disztermében. Beléptidij 50 fillér. — Kezdeté 10 órakor. Ifjú Magyar Imre és Kiss Béla felváltva játszanak.

— **Hatóságilag fertőtlenített új és ódon tankönyvek** minden iskola részére kapható Aczél antikváriumában, Első Takarékpólya.

— **Nevelő intézetekbe** szükséges kellékek fiókos tűkör, haj-, ruha-, fogkefék, fésűk, ollók, iskolai táskák, stb. nagy választékban beszerezhető **Mentze Henrik** újdonságok áruházában Debrecen, Piac-utca 38. sz.

— **Fertőtlenített ócska és új tankönyvek** az összes iskolák részére kaphatók Hegedűs és Sándornál, főposta mellett.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

SZERDA: *A vörös ördögök*, énekes alkalmi játék.
CSÜTÖRTÖK: *Tatárjárás*, eredeti operett.
PÉNTEK: *A vasgyáros*, szinmű.

Apró hirdetések

Magyarul-nómettil beszélő megbízható nő, házvezetőnek ajánlkozik puztára, urasági házhoz. Cím: H. Sch. Debrecen, Postakert. 5.

Szép buterózott szoba villanyvilágítással közel a főterhez, azonnal kiadó. Ugyanott többféle kályhák eladó. Iskola-utca 8. sz.

Tarhonya

tiszta buza lisztből készült vizes tarhonyát mázsáknént 100 K-ért szállítok. Cím: kiadóhivatalban.

Szénvignetta ezrenként olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

Kapucédlak bármilyen felirással kaphatók a kiadóban.

Zománc címtábla megrendelhető Hoffmann és Kronovitz cégnél Piac-u. 49.

Tábori borítékok 2 fillérjével kaphatók a kiadóhivatalban.

Lakbérleti szabályzat kiadó címlak bármilyen felirással kaphatók a kiadóhivatalban.

Makulatur papíros kapható a kiadóban.

Finom hímzéseket, horgolást, fehérnemű varrást és javítást elfogad egy hadbavonult családanya — olcsó árak mellett. — Kéri a n. é. közönség pártolását, hogy családját a háború tartama alatt fenntartsa. Köses-utca 37. Nyiriné.

Szöllődaráló alig használt, jutányosan eladó, vagy szüretre bérbeadó Weiberger borkereskedőnél, Piac-utca 66.

Ügyes bejárónőt vagy minden eselédet azonnal felveszek. Budai Ésaia-utca 3. sz.

Keresek 3—4 szobás modern lakást (lehetőleg magányos házat) mellékhelyiségekkel, külön udvarral esetleg kerttel a Kossuth-utca közelében szeptember 1-re. Ajánlatok kéretnek „Lakás” jellegre a kiadóhivatalba.

Dohányzsineg használt, de jó állapotban igen olcsón kapható Neumann Nándor és Tsa cégnél Hatvan-u. 8. sz.

Kiadó

Sörarsnokok és vendéglő! A Kossuth- és Piac-utca sarkán lévő legmodernebb berendezésű **alagsori vendéglő és sörarsnokok** f. évi november 1-től kezdve kiadó. Érdeklődők forduljanak a Debreceni Első Takarékpénztárhoz.

Boros hordók!!

500 hektó új, 250 hektó használt, 25 litertől 650 literig. Továbbá új zsiros hordók minden nagyságban kaphatók hordógyáramban.

Báró Györfly Miklós
Nap-u. 4. Interurban-telefon 12-83.

SOMOSSY LÁSZLÓ

DEBRECZEN, Kistemplombazár
HAJDUVÁRMEGYE SZÁLLÍTÓJA.

Intézeti fehérneműk

előírás szerint.

Paplanok — matracok — flaneltakarók — zsebkendők — esőernyők — harisnyák — asztalneműk

nagy választékban!

16 — 18 éves fiu

hetesnek

felvétetik

Piac-utca 49., II. udvar.